

บทบาทในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติด ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

THE ROLE IN CREATION OF A DRUG-FREE VILLAGE OF SUB-DISTRICT CHIEFS AND
VILLAGE HEADMEN IN KUSUMAN DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE

14

จำเริญกร้อยศักดิ์ จอดนอก*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติด ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร 2) เพื่อศึกษาความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่อยู่อาศัยในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 395 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ค่าความเชื่อมั่น .95 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

1. บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการเป็นผู้วางแผนโครงการ, ด้านการเป็นผู้กระตุ้น, ด้านการเป็นผู้ประสานงาน, ด้านการเป็นสื่อของการพัฒนา, ด้านการเป็นผู้ติดต่อหรือเป็นตัวแทน และด้านการเป็นผู้ให้ความรู้และชี้แนะแก้ไขปัญหาตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามคุณลักษณะด้านเพศ พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้วางแผนโครงการ 2) ด้านการเป็นผู้กระตุ้น และ 3) ด้านการเป็นผู้ประสานงาน

2.2 จำแนกตามคุณลักษณะด้านอายุ และด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัย พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้ประสานงาน และ 2) ด้านการเป็นผู้ติดต่อหรือเป็นตัวแทน

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.3 จำแนกตามคุณลักษณะด้านอาชีพ ระดับการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้วางแผนโครงการ 2) ด้านการเป็นผู้ประสานงาน และ 3) ด้านการเป็นผู้ติดต่อหรือเป็นตัวแทน

2.4 จำแนกตามคุณลักษณะด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้กระตุ้น 2) ด้านการเป็นผู้ประสานงาน และ 3) ด้านการเป็นผู้ติดต่อหรือเป็นตัวแทน

2.5 จำแนกตามคุณลักษณะด้านเขตพื้นที่อยู่อาศัย พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้กระตุ้น

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to investigate the role in creating a drug-free village of sub-district chiefs and village headmen in the Kusuman district area, Sakon Nakhon province, 2) to examine a difference in degrees of opinion on the role of sub-district chiefs and village headmen in creating a drug-free village in Kusuman district, Sakon Nakhon province based on personal background. The target group used in study was a population of 395 who lived in the Kusuman district area, Sakon Nakhon province. The instrument for collecting data was a questionnaire with a reliability value of .95 and statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA.

The findings disclosed as follows:

1. The role of sub-district chiefs and village headmen in creating a drug-free village in the Kusuman district area, Sakon Nakhon province as a whole was at moderate level which included the aspects by rank order respectively, namely being a maker of project plan, being a stimulator, being a coordinator, being a medium of development, being a communicator or representative, and being a provider of knowledge and one who suggests how to solve the problem.

2. The comparison of opinion of respondents as classified by personal background on the role of sub-district chiefs and village headmen in creating a drug-free village in the Kusuman district area, Sakon Nakhon province can be concluded as follows:

2.1 As classified by sex, it was found that the opinion on the role of sub-district chiefs and village headmen in creating a drug-free village in the Kusuman district area, Sakon Nakhon province as a whole showed no difference. Considering it by aspect, it was found significantly different at the .05 level in 3 aspects, namely 1) being a maker of project plan, 2) being a stimulator, and 3) being a coordinator.

2.2 As classified by age and length of living time, it was found that the opinion on the role as a whole showed a significant difference at the .05 level. Considering it by aspect, 2 aspects were found significantly different at the .05 level, namely 1) being a coordinator, and 2) being a communicator or representative.

2.3 As classified by occupation and educational attainment, it was found that the opinion on the role as a whole showed a significant difference at the .05 level. Considering it by aspect, 3 aspects were found significantly different at the .05 level, namely 1) being a maker of project plan, 2) being a coordinator, and 3) being a communicator or representative.

2.4 As classified by income per month, it was found that the opinion on the role as a whole showed a significant difference at the .05 level. Considering it by aspect, 3 aspects were found significantly different at the .05 level, namely 1) being a stimulator, 2) being a coordinator, and 3) being a communicator or representative.

2.5 As classified by residential area, it was found that the opinion on the role as a whole showed no difference. Considering it by aspect, one aspect was found significantly different at the .05 level, namely being a stimulator.

บทนำ

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยมาทุกยุคทุกสมัย ถึงแม้ว่าจะมีการบัญญัติกฎหมายออกมาบังคับใช้เพื่อการบังคับ ปรามปราบก็ตาม แต่ปัญหายาเสพติดยังไม่มีแนวโน้มว่าจะหมดไปและกลับลุกลาม ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างน่าวิตก โดยพบว่าผู้ลักลอบจำหน่าย ซื้อมาขายยาเสพติดเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก มีการลักลอบนำยาเสพติดจากต่างประเทศเข้ามาสู่ประเทศไทย ทั้งในลักษณะกลุ่มหรือขบวนการค้ายาเสพติด มีการลักลอบนำยาเสพติดออกนอกประเทศ ร่วมกับการพัฒนารูปแบบวิธีการ และองค์กรอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากธุรกิจจนกระบบประเภทนี้ ได้ผลตอบแทนสูงกว่าธุรกิจผิดกฎหมายประเภทอื่นมาก ผู้ที่อยู่ในวงการค้ายาเสพติดจึงมีอำนาจเงินที่จะซื้อทรัพย์สิน แสวงหาความร่วมมือ และความคุ้มครองจากข้าราชการ และนักการเมือง จึงกลายเป็นผู้มีอิทธิพล ที่ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย แม้ว่าตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2552 จะบัญญัติโทษสูงสุดไว้ถึงขั้นประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถทำให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวเกรงกลัวหรือสามารถนำตัวมาลงโทษได้ จึงทำให้ขบวนการค้ายาเสพติดนับวันจะยิ่งมีความแข็งแกร่ง เป็นองค์กรอาชญากรรมที่ยากต่อการปราบปราม กลายเป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศที่ต้องการการเยียวยาตลอดมา

ถึงแม้ว่าจะมีการดำเนินการป้องกันและปราบปรามสารเสพติดอย่างเข้มงวดและใช้ทรัพยากรทั้งบุคลากรและงบประมาณจำนวนมากก็ตาม แต่ธรรมชาติของการเสติดย่อมมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในมิติชนิดของยาเสพติด รูปแบบของการเสติด กลุ่มประชากร และพฤติกรรมในการเสติดสารเสพติด ดังจะเห็นได้จากในอดีตการแพร่ระบาดของเฮโรอีนในกลุ่มประชากรวัยทำงานเปลี่ยนมาสู่การแพร่ระบาดของยาบ้าในกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุน้อยลง โดยมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้องให้เกิดการแพร่ระบาด นอกจากนี้สภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทยก็มีความแตกต่างกันไปตามสภาวะแวดล้อม ทั้งทางภูมิประเทศ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนกลุ่มประชากร ทำให้การแก้ไขปัญหาทั้งด้านการป้องกันและปราบปรามสารเสพติดต้องมีความแตกต่างและหลากหลายไปตามความแตกต่างของแต่ละพื้นที่

หมู่บ้านเป็นการจัดการปกครองเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่เล็กที่สุดของประเทศไทย และนับเป็นส่วนหนึ่งของราชการส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นการดำรงอยู่ในลักษณะของการพัฒนาท้องถิ่นในอันดับต้นๆ ในปัจจุบันมีผู้ใหญ่บ้านเป็นหัวหน้าปกครองดูแล การจัดการปกครองท้องถิ่นได้เริ่มต้นมาจากรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ซึ่งทรงมีพระราชดำริให้มีการฟื้นฟูการปกครองระดับหมู่บ้านที่มีมาแต่เดิมขึ้นใหม่ เพราะทรงเล็งเห็นว่าการปกครองในระดับนี้จำเป็นและสำคัญยิ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นหน่วยการปกครองที่ใกล้ชิดกับราษฎรมากที่สุด โดยได้ทรงให้

มีการศึกษาทดลองจัดระเบียบการปกครองตำบล หมู่บ้านขึ้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเมื่อ รศ. 111 (พ.ศ. 2435) โดยให้ราษฎรเลือกผู้ใหญ่บ้านแทนการแต่งตั้ง จากเจ้าเมืองดังแต่ก่อน นับแต่นั้นมาจึงได้มีการจัดระเบียบการปกครองระดับหมู่บ้านตามหัวเมืองต่างๆ โดยตราเป็นพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ รศ. 116 (กรมการปกครอง. 2550 : 31)

กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความหมายในทางการเมืองและการบริหารงานด้านการเมือง เป็นเรื่องสำคัญที่มีในสังคมและกลไกทางการเมืองทั้งหลาย การบริหารงานที่ดีมีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การพัฒนาในท้องถิ่น ให้ได้รับความเจริญเติบโต หรือบทบาทที่จะรวบรวมและแบ่งสรรพลังที่มีคุณค่าทางสังคม หรือการดำเนินนโยบายทางการเมือง และการปฏิบัติราชการต่างๆ โดยจัดสรรผ่านโครงสร้างอำนาจทางการเมือง อันได้แก่กลไกของรัฐ ซึ่งแก่นนำระดับผู้นำของท้องถิ่นซึ่งเรียกขานกันว่าผู้ใหญ่บ้าน เป็นหน่วยการปกครองในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือว่าเป็นประชาธิปไตยระดับล่าง ที่มีการกระจายอำนาจลงมา เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด ถือได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรากฐานของการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่า หรือการดำเนินนโยบายทางการเมือง และการปฏิบัติราชการต่างๆ ไปสู่ประชาชนโดยแท้จริง โดยมีผู้นำระดับหมู่บ้านเป็นบุคลากรเป็นตัวเชื่อมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนที่เป็นอำนาจประชาธิปไตยโดยตรง

ดังนั้น บทบาทของผู้นำชุมชนในแต่ละชุมชนจึงมีบทบาทที่สำคัญ จะเห็นได้ว่าผู้นำชุมชนใดที่มีบทบาทที่โดดเด่น มีศักยภาพสามารถนำพาให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีได้ ผู้นำชุมชนย่อมได้รับการไว้วางใจจากชาวบ้านในชุมชน และชาวบ้านในชุมชนย่อมให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำมาเพื่อการพัฒนาชุมชน จนสามารถที่จะทำให้ผู้นำเหล่านี้สามารถที่จะก้าวเข้าไปมีบทบาทที่ใหญ่กว่าบทบาทผู้นำชุมชนก็ว่าได้ ซึ่งผู้นำชุมชนที่สำคัญได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งสมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่ มีอำนาจการบริหารดูแลประชาชนเต็มไปตามกฎหมาย ส่วนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ถึงแม้จะมาจากการเลือกตั้งเช่นกัน แต่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีอำนาจหน้าที่เฉพาะเป็นผู้ช่วยราชการส่วนภูมิภาค คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ เท่านั้น เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อย แจ่งเหตุให้นายอำเภอ เป็นต้น ไม่มีหน้าที่คอยบริการประชาชนโดยตรง

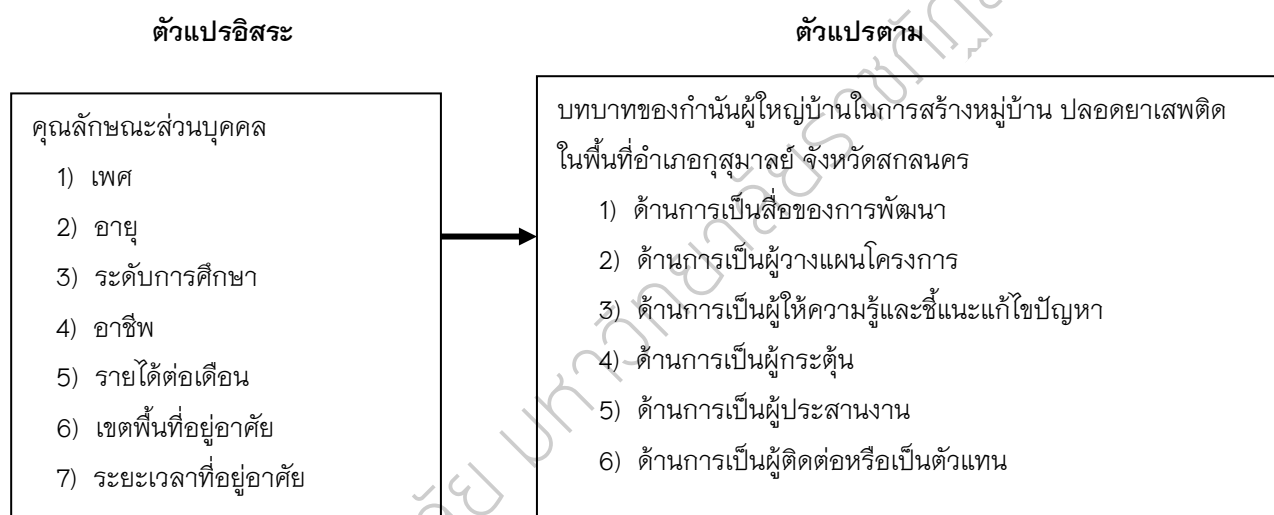
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ก็เป็นบทบาทหน้าที่หลักสำคัญอย่างหนึ่งของ กำนันผู้ใหญ่บ้าน เพราะลำพังหน่วยงานราชการ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ฝ่ายปกครอง อย่างเดียว คงไม่สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ กำนันผู้ใหญ่บ้านจึงมีหน้าที่ติดตาม สอดส่องความเคลื่อนไหว คอยรายงานปัญหาสถานการณ์ยาเสพติดในหมู่บ้าน ให้กับหน่วยงานต้นสังกัดที่ว่าการอำเภอ ได้รับทราบ เพื่อหาทางป้องกันและแก้ไข ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานฝ่ายความมั่นคง ของที่ว่าการอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ซึ่งรับผิดชอบงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับอำเภอ มีหน้าที่ในการประสานงานความร่วมมือเกี่ยวกับงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร และศึกษาแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อนำข้อสังเกตที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอกุสุมาลย์ ให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์ต่อองค์กรและประชาชน สามารถแก้ไขปัญหายาและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำ แนวความคิดเรื่องบทบาทนักพัฒนาของ สุขุม อัครววุฒิชัย (2546 : 10) และงานวิจัยเรื่อง การประเมินการปฏิบัติงานตามบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม อำเภอกวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ของ ภูผา บัวบุญ (2551 : บทคัดย่อ) ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน มาประยุกต์และบูรณาการ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย บทบาทในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติด ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงวิธีการสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่อยู่อาศัยในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 395 คน (สำนักทะเบียนราษฎร ที่ทำการปกครองอำเภอกุสุมาลย์, 2557)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีแนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์การวิจัย และแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน เขตพื้นที่อยู่อาศัย และระยะเวลาที่อยู่อาศัย ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้าง หมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอ กุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบ แบบสอบถาม ระบุความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอ กุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร คะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 40)

มีบทบาทระดับมากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	5
มีบทบาทระดับมาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	4
มีบทบาทระดับปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	3
มีบทบาทระดับน้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	2
มีบทบาทระดับน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	1

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert Scale ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2553 : 197-208)

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีบทบาทระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีบทบาทระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีบทบาทระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีบทบาทระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีบทบาทระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่ อำเภอ กุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนคำตอบโดยเสรี

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามคำศัพท์ และงานวิจัยเกี่ยวข้อง รวมทั้ง ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม และข้อคำถาม สร้างกรอบแนวคิด ในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถาม มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้าง หมู่บ้านปลอดยาเสพติด ในพื้นที่อำเภอ กุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร มากำหนดเป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) เพื่อให้ กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินค่าตามความคิดเห็น

2. กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของข้อคำถามโดยการสังเคราะห์ทฤษฎีบทบาทนักพัฒนาของสุชุม อัครวฤฒิชัย (2546) ออกมาเป็นข้อคำถามวัดระดับ

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ทำการ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการ วิจัยแล้ว

3.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด หลังจากนั้นนำมาหาความเชื่อมั่นโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยพบว่าค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ที่ได้จากข้อคำถามในภาพรวมทั้งฉบับและแยกในรายด้านมีค่ามากกว่า 0.70 ซึ่งถือว่ามากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ เท่ากับ.95

3.3 นำแบบสอบถามออกไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบการเก็บแบบสอบถาม
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 395 ชุด
3. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำมาประมวลผล หากมีฉบับไหนไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มให้ครบตามจำนวน

สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพรรณนาข้อค้นพบจากการวิจัย และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยแยกสถิติออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive statistics)

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และแจกแจงความถี่ (Frequencies) บรรยายคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดภัยเสถียรในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

2. สถิติอนุมาน (Inferential statistics)

เพื่อเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้าน ปลอดภัยเสถียรในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กรณีที่ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม และใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheff's test)

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่อง บทบาทในการสร้างหมู่บ้านปลอดภัยเสถียร ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 51.9 มีอายุระหว่าง 30–40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.7 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.5 มีวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.3,ม.3) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.1 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.6 อาศัยอยู่ในตำบลกุสุมาลย์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.8 และมีระยะเวลาที่อยู่อาศัย 31–40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.4

2. ระดับบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดภัยเสถียรในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้วางแผนโครงการ มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้กระตุ้น มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้ให้ความรู้และชี้แนะแก้ไขปัญหา มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย โดยสามารถสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการเป็นสื่อของการพัฒนา โดยภาพรวม มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของหน่วยงานต่างๆ เช่น สถานีตำรวจ ที่ทำการปกครองอำเภอ ศตส. ป.ป.ส. ฯลฯ มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการประชาสัมพันธ์สถานการณ์เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดอยู่เสมอ มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย

2.2 ด้านการเป็นผู้วางแผนโครงการโดยภาพรวม มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการวางแผนโครงการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จากความต้องการและปัญหาของประชาชนในหมู่บ้าน มีบทบาทอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีการจัดทำโครงการ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ในหมู่บ้านให้สอดคล้องกับค่านิยม ความเชื่อ และข้อห้ามของประชาชนในหมู่บ้าน มีบทบาทอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดทำโครงการต่างๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านการศึกษาและวัฒนธรรมแก่ประชาชนในหมู่บ้าน มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย

2.3 ด้านการเป็นผู้ให้ความรู้และชี้แนะแก้ไขปัญหา โดยภาพรวม มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการส่งเสริมบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การพูดคุย ประชุม และการจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือ มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการให้ความรู้วิชาการ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีบทบาทอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.4 ด้านการเป็นผู้กระตุ้น โดยภาพรวม มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านชุมชน มีบทบาทอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีการสำรวจค้นหาปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการตรวจสอบการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหมู่บ้านชุมชน มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านการเป็นผู้ประสานงาน โดยภาพรวม มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการเชื่อมประสานกับหน่วยงานภาครัฐในการดำเนินกิจกรรมโครงการ ในหมู่บ้านที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ มีการติดต่อความช่วยเหลือขอความช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหา ยาเสพติด มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการเชื่อมประสานกับองค์กรเอกชนในการดำเนินกิจกรรมโครงการ ในหมู่บ้านชุมชนที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย

2.6 ด้านการเป็นผู้ติดต่อหรือเป็นตัวแทน โดยภาพรวม มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเป็นตัวแทนของหมู่บ้านชุมชนในการติดต่อกับองค์กรภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น สถานีตำรวจ ที่ทำการปกครองอำเภอ ป.ป.ส. ฯลฯ มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ มีบทบาทในการเป็นตัวแทนของหมู่บ้านในการตัดสินใจในการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีบทบาทอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเป็นตัวแทนของหมู่บ้านชุมชนติดต่อกับองค์กรภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น ชมรม TO BE NUMBER ONE มูลนิธิป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ฯลฯ มีบทบาทอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

3.1 จำแนกตามคุณลักษณะด้านเพศ พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้วางแผนโครงการ 2) ด้านการเป็นผู้กระตุ้น โดยเพศหญิง มีความคิดเห็นสูงกว่าเพศชาย ทั้ง 2 ด้าน และ 3) ด้านการเป็นผู้ประสานงาน โดยเพศชาย มีความคิดเห็นสูงกว่าเพศหญิง

3.2 จำแนกตามคุณลักษณะด้านอายุ พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้ประสานงาน และ 2) ด้านการเป็นผู้ติดต่อหรือเป็นตัวแทน

3.3 จำแนกตามคุณลักษณะด้านอาชีพ พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้วางแผนโครงการ 2) ด้านการเป็นผู้ประสานงาน และ 3) ด้านการเป็นผู้ติดต่อหรือเป็นตัวแทน

3.4 จำแนกตามคุณลักษณะด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้วางแผนโครงการ 2) ด้านการเป็นผู้ประสานงาน และ 3) ด้านการเป็นผู้ติดต่อหรือเป็นตัวแทน

3.5 จำแนกตามคุณลักษณะด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้กระตุ้น 2) ด้านการเป็นผู้ประสานงาน และ 3) ด้านการเป็นผู้ติดต่อหรือเป็นตัวแทน

3.6 จำแนกตามคุณลักษณะด้านเขตพื้นที่อยู่อาศัย พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้กระตุ้น

3.7 จำแนกตามคุณลักษณะด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัย พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้ประสานงาน และ 3) ด้านการเป็นผู้ติดต่อหรือเป็นตัวแทน

4. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร สามารถสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

4.1 ผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมจัดกิจกรรมให้กับเด็กและเยาวชนในชุมชนได้ทำในช่วงวันหยุด และช่วงปิดเทอม เพื่อให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และอยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง

4.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้และรณรงค์ส่งเสริม ผู้นำชุมชนและประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาของยาเสพติดในปัจจุบัน เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องช่วยกันดำเนินการแก้ไขไม่เพียงแต่เป็นหน้าที่ของผู้นำชุมชนเท่านั้น แต่เป็นหน้าที่ของทุกคน

4.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีแกนนำในระดับหมู่บ้านและชุมชน ในการเป็นแกนนำต่อต้านยาเสพติด

4.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ป้องกันปัญหายาเสพติดสำหรับประชาชนในระดับหมู่บ้าน และชุมชน ให้มากขึ้น

4.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ

4.6 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชน ทุกๆ คน เข้ามามีส่วนร่วมในแผนงานป้องกันยาเสพติดในระดับหมู่บ้าน ชุมชน

4.7 ควรนำนโยบายการป้องกันยาเสพติดไปดำเนินการอย่างเป็นระบบ

4.8 ควรมีการจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับสิ่งเสพติดในระดับตำบล เมื่อพบว่ามี การซื้อขายหรือสิ่งเสพติดภายในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นที่ว่าการอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และเทคโนโลยีใหม่ๆ เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ให้แก่ประชาชน โดยใช้สื่อทุกรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนให้มากที่สุด

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นที่ว่าการอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดให้มีอบรมความรู้ และวิทยาการใหม่ๆ เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้เพื่อนำไปเผยแพร่ให้กับประชาชนในหมู่บ้านต่อไป

3. หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น ที่ว่าการอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานและการดำเนินการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติด ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร เพื่อให้ประชาชนได้รู้สึกถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแสดงความเป็นเจ้าของท้องถิ่นร่วมกัน

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรพัฒนาบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านการเป็นสื่อของการพัฒนา โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สถานการณ์เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติด อยู่เสมอ มีการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ วิทยาการใหม่ๆ เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้มากขึ้น

5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรพัฒนาบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านการเป็นผู้ให้ความรู้และชี้แนะแก้ไข้ปัญหา โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีการให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีการให้ความรู้วิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งการส่งเสริมการรวมกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อแก้ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน ให้มากขึ้น

6. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรพัฒนาบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านการเป็นผู้ติดต่อหรือเป็นตัวแทน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้กำนันผู้ใหญ่บ้านแสดงบทบาทในการเป็นตัวแทนของหมู่บ้านในการตัดสินใจในการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และการเป็นตัวแทนของหมู่บ้านชุมชนติดต่อกับองค์กรภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) กับการมีส่วนร่วมในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
2. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการปฏิบัติงานในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติดของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
3. ควรศึกษาในลักษณะเดียวกัน โดยเปรียบเทียบกับพื้นที่อำเภออื่นๆ ในเขตจังหวัดสกลนคร

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. การจัดการทรัพยากรในองค์กร. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง, 2550.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, มหาวชิราวุธ มหวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2545.
- บุญธรรม กิจปริดาภิสิทธิ์. การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักท์, 2551.
- ภูผา บัวบุญ. การประเมินการปฏิบัติงานตามบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองพุ่ม
- อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- สุขุม อัครวาศุฒิชัย. บทบาทของนักพัฒนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- สำนักทะเบียนราษฎร ที่ทำการปกครองอำเภอกุสุมาลย์. ข้อมูลประชากรอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร, 2557.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร